

Suvestinė redakcija nuo 2019-05-22

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [79-3882](#), i. k. 1112250ISAK000V-644

Nauja redakcija nuo 2019-05-22:

Nr. [V-585](#), 2019-05-17, paskelbta TAR 2019-05-21, i. k. 2019-08028

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 60:2019 „ANESTEZIJOS IR
INTENSYVIOSIOS TERAPIJOS SLAUGYTOJAS“ PATVIRTINIMO**

2011 m. birželio 27 d. Nr. V-644

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 60:2019 „Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas“ (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad Lietuvos Respublikos teisės aktuose nuoroda į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 27 d. įsakymą Nr. V-644 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 60:2011 „Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ reiškia nuorodą į šį įsakymą.

3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RAIMONDAS ŠUKYS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2011 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. V-644
(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2019 m. gegužės 17 d. įsakymo Nr. V-585
redakcija)

**LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 60:2019
ANESTEZIJOS IR INTENSYVIOSIOS TERAPIJOS SLAUGYTOJAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIO NUOSTATOS**

1. Lietuvos medicinos norma MN 60:2019 „Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) privaloma anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojams, dirbantiems Lietuvoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų profesinę kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

2. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

2.1. **Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas** – bendrosios praktikos slaugytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs anestezijos ir intensyviosios slaugos specializaciją.

2.2. **Anestezijos ir intensyviosios slaugos praktika** – teisės aktų reglamentuojamos anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir įgytą kompetenciją teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos.

2.3. **Saugi anestezija** – priemonių ir veiksnių, būtinų saugiai ir kokybiškai perioperacinei anesteziologinei priežiūrai užtikrinti, visuma.

2.4. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

3. Teisę verstis anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugos praktika turi asmuo, aukštojoje mokykloje įgijęs slaugos studijų krypties aukštojo mokslo arba jam prilygintą kvalifikaciją, turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią bendrosios slaugos praktikos licenciją ir papildomai baigęs anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugos specializacijos programą aukštojoje mokykloje arba Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centro vykdytą anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojo specializacijos programą, arba neformaliojo švietimo Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugos programą bei gavęs tai patvirtinantį pažymėjimą.

4. Užsienyje įgyta anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatyta tvarka.

5. Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas verčiasi slaugos praktika asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas.

6. Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas slaugos praktika verčiasi savarankiškai, taip pat bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros specialistais.

7. Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, šia Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis ir savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

8. Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas turi teisę:
 - 8.1. verstis anestezijos ir intensyviosios slaugos praktika;
 - 8.2. konsultuotis su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
 - 8.3. atsisakyti teikti slaugos paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia realų pavojų paciento, anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojo sveikatai ar gyvybei;
 - 8.4. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;
 - 8.5. gauti darbui būtinas priemones;
 - 8.6. vykdant Lietuvos medicinos normos 11.3 papunktyje nurodytą veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;
 - 8.7. į saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas;
 - 8.8. dalyvauti įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones;
 - 8.9. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, prisidėti kuriant ir diegiant naujas slaugos ir informacines technologijas;
 - 8.10. pagal kompetenciją teikti pasiūlymus dėl darbo organizavimo, slaugos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo;
 - 8.11. būti Lietuvos ir (ar) užsienio organizacijų, asociacijų nariu, dalyvauti jų veikloje;
 - 8.12. anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

III SKYRIUS PAREIGOS

9. Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas privalo:
 - 9.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;
 - 9.2. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
 - 9.3. laikytis licencijuojamos veiklos – slaugos praktikos – sąlygų;
 - 9.4. bendradarbiauti su kitais asmens, visuomenės sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos specialistais;
 - 9.5. teikti kokybiškas slaugos paslaugas;
 - 9.6. konsultuoti slaugos ir kitų sričių specialistus anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugos klausimais Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 9.7. taikyti Lietuvos Respublikoje tik sveikatos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir slaugos metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;
 - 9.8. praktikoje taikyti standartizuotą anesteziologijos ir (ar) intensyviosios terapijos vaistinių preparatų ir švirkštų žymėjimą;
 - 9.9. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis; užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;
 - 9.10. tvarkyti ir pildyti anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugos dokumentus, teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

- 9.11. dalyvauti vykdant privalomasias sveikatos programas;
- 9.12. laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų;
- 9.13. laikytis asmens sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarkos taisyklių;
- 9.14. laikytis slaugytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytais pagrindais ir tvarka;
- 9.15. pranešti kompetentingoms įstaigoms apie įtariamą užkrečiamąsias ligas, apsinuodijimus, sužalotus ar smurtą patyrusius asmenis, kuriems dėl nusikalstamos veikos galėjo būti padaryta žala, mirties atvejus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 9.16. nedelsiant informuoti gydytoją anesteziologą reanimatologą apie paciento sveikatos rodiklių ar būklės pokyčius, komplikacijas, vartojamų vaistų nepageidaujamą poveikį ar kitaip pablogėjusią sveikatą;
- 9.17. teikti informaciją apie paciento sveikatą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 9.18. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 9.19. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

10. Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, įgūdžiai ir gebėjimai, kuriuos jis įgyja baigęs bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas ir papildomai baigęs vieną iš Lietuvos medicinos normos 3 punkte nurodytų programų bei nuolat tobulindamasis, atsižvelgdamas į mokslo, technikos ir slaugos praktikos ar akušerijos praktikos pažangą.

11. Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas, be Lietuvos medicinos normoje MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, papildomai turi:

11.1. žinoti:

11.1.1. anestezijos, reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyrių darbo organizavimo ypatumus;

11.1.2. bendrosios ir specialiosios anesteziologijos bei intensyviosios terapijos pagrindus;

11.1.3. pagrindinių anestezijoje ir intensyviojoje terapijoje naudojamų vaistų farmakokinetiką ir farmakodinamiką;

11.1.4. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus, medicinos statistikos pagrindus, sveikatos draudimo pagrindus, sveikatos teisės pagrindus, mokėti naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis;

11.2. išmanyti:

11.2.1. psichikos sutrikimų, medicinos psichologijos, sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų bendravimo psichologijos ypatumus;

11.2.2. medicinos priemonių (prietaisų), naudojamų anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojo darbe, veikimo ir valdymo principus;

11.2.3. saugios anestezijos ir intensyviosios terapijos bei lėtinio ir ūminio skausmo malšinimo būdus;

11.2.4. anestezijos rūšis: raumenų, rektalinę, veninę, kaukinę (įskaitant laringinę kaukę), intubacinę (endotrachėjinę bei endobronchinę), epidurinę, spinalinę, nervinių rezginių, nervų kamienų, infiltracinę, paviršinę gleivinės anesteziją ir įvairių anestezijų rūšių derinimą;

11.2.5. planinę bei skubiąją nejautrą ir jų taikymo specifiką įvairaus amžiaus pacientams:

- 11.2.5.1. abdominalinėje chirurgijoje;
- 11.2.5.2. akušerijoje ginekologijoje;
- 11.2.5.3. urologijoje;
- 11.2.5.4. kraujagyslių chirurgijoje;
- 11.2.5.5. neurochirurgijoje;
- 11.2.5.6. ortopedijoje ir traumatologijoje;
- 11.2.5.7. plastinėje ir rekonstrukcinėje chirurgijoje;
- 11.2.5.8. oftalmologijoje;
- 11.2.5.9. persodinant audinius ir (ar) organus;
- 11.2.5.10. krūtinės chirurgijoje;
- 11.2.5.11. chemoterapinėje onkologijoje;
- 11.2.5.12. stacionarinėje ir ambulatorinėje chirurgijoje;
- 11.2.5.13. širdies chirurgijoje;
- 11.2.5.14. otorinolaringologijoje;
- 11.2.5.15. veido ir žandikaulių chirurgijoje;
- 11.2.5.16. burnos chirurgijoje;
- 11.2.5.17. kardiologijoje;

11.2.6. slaugą prieš anesteziją, anestezijos metu, po anestezijos;

11.2.7. būtiniosios medicinos pagalbos ir katastrofų medicinos principus;

11.2.8. įvairaus amžiaus pacientų intensyviąją slaugą naudojant medicinos priemones (prietaisus) ir (ar) vaistinius preparatus;

11.2.9. vaistinių preparatų, naudojamų atliekant anesteziją, gaivinant ir slaugant, kai taikoma intensyvioji terapija, klinikinę farmakologiją bei tarpusavio sąveiką;

11.2.10. anestezijos, reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriuose naudojamų medicinos priemonių (prietaisų) veikimo, naudojimo, valymo ir dezinfekcijos principus;

11.2.11. anestezijos, atliktų procedūrų komplikacijas, jų profilaktikos, gydymo ir slaugos principus;

11.2.12. infuzinės ir transfuzinės terapijos principus, metodus, indikacijas, kontraindikacijas, komplikacijas;

11.2.13. enterinės ir parenterinės mitybos principus, metodus, indikacijas, kontraindikacijas, komplikacijas, energijos ir maisto medžiagų poreikio apskaičiavimo principus, metodus;

11.2.14. vandens, elektrolitų, šarmų ir rūgščių pusiausvyros palaikymo principus;

11.2.15. antibakterinės terapijos principus;

11.2.16. žmogaus audinių, ląstelių ir organų donorystės ir audinių ir (ar) organų persodinimo iš mirusio žmogaus ir gyvo donoro organizavimą;

11.2.17. multiorganinių donorų išlaikymo ir ruošimo principus;

11.3. gebėti:

11.3.1. slaugyti pacientus, turinčius organų funkcijų kritinių sutrikimų:

- 11.3.1.1. kraujotakos;
- 11.3.1.2. kvėpavimo;
- 11.3.1.3. virškinamojo trakto;
- 11.3.1.4. centrinės nervų sistemos;
- 11.3.1.5. kepenų;
- 11.3.1.6. inkstų;
- 11.3.1.7. kraujodaros;

11.3.2. vertinti gyvybinių funkcijų rodiklius anestezijos ir intensyviosios terapijos laikotarpiu;

11.3.3. pagal savo kompetenciją taikyti būtiniosios pagalbos principus, nurodytus vaikų ir suaugusiųjų gaivinimo standarte;

- 11.3.4. slaugyti ligonius, patyrusius traumas ir politraumas;
- 11.3.5. paruošti priemones ir asistuoti gydytojui, atliekant:
 - 11.3.5.1. anesteziją (taip pat ir kombinuotąją anesteziją):
 - 11.3.5.1.1. raumenų;
 - 11.3.5.1.2. rektalinę;
 - 11.3.5.1.3. veninę;
 - 11.3.5.1.4. kaukinę (įskaitant laringinę kaukę);
 - 11.3.5.1.5. intubacinę:
 - 11.3.5.1.5.1. endotrachėjinę;
 - 11.3.5.1.5.2. endobronchinę;
 - 11.3.5.1.5.3. epidurinę;
 - 11.3.5.1.6. spinalinę;
 - 11.3.5.1.7. nervų rezginių;
 - 11.3.5.1.8. nervų kamienų;
 - 11.3.5.1.9. infiltracinę;
 - 11.3.5.1.10. paviršinę gleivinės;
 - 11.3.5.2. manipuliacijas, užtikrinančias kvėpavimo takų praeinamumą ir spontaninį arba dirbtinį kvėpavimą:
 - 11.3.5.2.1. endotrachėjinę, endobronchinę intubaciją, ekstubaciją;
 - 11.3.5.2.2. konikotomiją;
 - 11.3.5.2.3. tracheostomiją;
 - 11.3.5.2.4. pertrachėjinę deguonies srovės plaučių ventiliaciją;
 - 11.3.5.2.5. retrogradinę trachėjos intubaciją;
 - 11.3.5.2.6. fibrooptinę trachėjos ir bronchų intubaciją;
 - 11.3.5.3. dirbtinę plaučių ventiliaciją rankiniais ir automatiniais aparatais;
 - 11.3.5.4. elektrinę širdies defibriliaciją bei kardioversiją;
 - 11.3.5.5. elektrinę širdies stimuliaciją;
 - 11.3.5.6. centrinės venos punkciją ir kateterizaciją;
 - 11.3.5.7. arterijos punkciją ir kateterizaciją;
 - 11.3.5.8. epidurinės ertmės kateterizaciją;
 - 11.3.5.9. perineurines injekcijas ir kateterizaciją;
 - 11.3.5.10. krūtinės ląstos punkciją ir drenavimą;
 - 11.3.5.11. intraaortinę kontrapulsaciją;
 - 11.3.5.12. invazinę hemodinamikos stebėseną;
 - 11.3.5.13. ekstrakorporinę kraujo apytaką;
 - 11.3.5.14. plazmaferezę;
 - 11.3.5.15. plazmosorbciją;
 - 11.3.5.16. hemosorbciją;
 - 11.3.5.17. pakaitinę inkstų terapiją;
 - 11.3.5.18. pakaitinę kepenų terapiją;
 - 11.3.5.19. bronchoskopiją:
 - 11.3.5.19.1. kvėpavimo takų praeinamumui užtikrinti ir palaikyti;
 - 11.3.5.19.2. kvėpavimo takams išvalyti;
 - 11.3.5.19.3. ištyrimo medžiagai / pasėliui iš kvėpavimo takų paimti;
 - 11.3.5.20. intraabdominalinį spaudimo matavimą;
 - 11.3.5.21. centrinio veninio spaudimo matavimą;
 - 11.3.5.22. intrakranijinio spaudimo matavimą;
 - 11.3.5.23. gastrotonometriją;
 - 11.3.5.24. elektroencefalografiją;
 - 11.3.5.25. anestezijos gylio stebėseną;
 - 11.3.5.26. neuroraumeninės jungties stebėseną;

11.3.5.27. specialiųjų priemonių panaudojimą mirusiam pacientui, kurio audinius ir (ar) organus planuojama naudoti transplantacijai;

11.3.6. savarankiškai atlikti šias procedūras:

11.3.6.1. manipuliacijas, užtikrinančias kvėpavimo takų praeinamumą ir kvėpavimą (spontaninį arba dirbtinį):

11.3.6.1.1. įkišti orofaringinį vamzdelį;

11.3.6.1.2. įkišti nazofaringinį vamzdelį;

11.3.6.1.3. įkišti gerklų vamzdelį;

11.3.6.1.4. įkišti laringinę kaukę;

11.3.6.2. atlikti dirbtinį kvėpavimą naudojant kvėpavimo maišą:

11.3.6.2.1. per kaukę;

11.3.6.2.2. per intubacinį vamzdelį;

11.3.6.2.3. per gerklų vamzdelį;

11.3.6.2.4. per laringinę kaukę;

11.3.6.3. atlikti intubuoto paciento burnos priežiūrą;

11.3.6.4. kontroliuoti gerklų, tracheostominio, intubacinio vamzdelių ir laringinės kaukės padėtį bei palaikyti reikiamą slėgį manžetėje;

11.3.6.5. atlikti hemodinamikos stebėseną;

11.3.6.6. atlikti kvėpavimo sistemos ir dujų apykaitos stebėseną;

11.3.6.7. pagal gydytojo paskyrimą suleisti vaistinius preparatus į epidurinį kateterį ir jį prižiūrėti;

11.3.6.8. pagal gydytojo paskyrimą suleisti vaistinius preparatus į centrinį veninį kateterį ir jį prižiūrėti;

11.3.6.9. pagal gydytojo paskyrimą suleisti vaistinius preparatus į nervų rezginio kateterį;

11.3.6.10. atlikti elektrinę širdies defibriliaciją, naudojant automatinį išorinį defibriliatorių (AID).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-585](#), 2019-05-17, paskelbta TAR 2019-05-21, i. k. 2019-08028

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. V-644 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 60:2011 „Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo